

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 06.01.2026 nr 1.2-2/2-1

Meie 30.01.2026

Eesti Psühhiaatrite Seltsi arvamus tervishoiuteenuste
korraldamise seaduse muutmise kohta

Eesti Psühhiaatrite Selts juhib tähelepanu, et Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse eelnõus on ebapiisava selgusega väljendatud kohtuekspertiiside teostamiseks tervise infosüsteemi andmetele juurdepääsu võimaldamine. Peamiselt puudutab see kohtupsühhiaatria ekspertiiside teostamist.

Eelnõus on mh järgnev sõnastus:

§ 59³. Tervise infosüsteemi andmetele juurdepääsu võimaldamine

(8) Lisaks on seaduse alusel ja ilma isiku nõusolekuta juurdepääs tervise infosüsteemis olevatele:

1) isikuandmetele, välja arvatud anonüümse ja mittepartnerist sugurakudoonori unikaalse koodi andmed ja tagasinõuete andmed, riikliku ekspertiisiasutuse kohtuarsti eksperdil ja riiklikult tunnustatud või riikliku ekspertiisiasutuse või tema lepingupartneri kohtupsühhiaatria eksperdil kohtuarstliku ekspertiisi ja kohtupsühhiaatria ekspertiisi tegemiseks;

Juba mitu aastat pole olemas riiklikult tunnustatud kohtupsühhiaatria eksperte, kohtupsühhiaatria ekspertiise tehakse nii tsiviil- kui süüteomenetlustes ning nende korraldus on erinev. Ekspertiisimääruse koostab menetleja. Süüteomenetlustes määrab ekspertiisi uurimisasutus või kohus, ekspertide leidmist korraldab EKEI, kelle juures ei tööta ühtegi kohtupsühhiaatria või kohtupsühholoogia eksperti. Tsiviilmenetlustes määrab ekspertiisi kohus, riiklik ekspertiisiasutus ei ole tsiviilmenetluse ekspertiisidega seotud ning maakohus võib eksperdiks määrata ka muu eriteadmistega isiku (TsMS §294 lg 1). Ükskõik millise eriteadmistega isiku (psühhiaater, neuroloog, silmaarst, kliiniline psühholoog jne) määrab menetleja eksperdiks, peab sellele eksperdile laienema võimalus ekspertiisialuse terviseandmetele otse ligipääsuks (nt tervisejuhtimise töölauda kaudu).

Teeme ettepaneku sõnastada eelnõus antud punkt järgmiselt:

(8) Lisaks on seaduse alusel ja ilma isiku nõusolekuta juurdepääs tervise infosüsteemis olevatele:

1) isikuandmetele, välja arvatud anonüümse ja mittepartnerist sugurakudoonori unikaalse koodi andmed ja tagasinõuete andmed, riikliku ekspertiisiasutuse kohtuarsti eksperdil ja riikliku ekspertiisiasutuse või tema lepingupartneri kohtupsühhiaatria eksperdil ning **menetleja poolt eksperdiks määratud arstil ja kliinilisel psühholoogil kohtuarstliku ekspertiisi ja kohtupsühhiaatria ekspertiisi tegemiseks.**

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Brent Mööl
juhatuse aseesimees